



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

II. An generationum series potuerit esse ab æterno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

crearetur: ergo ut creetur debet prius tempore præcedere illius negatio: ergo non potest creari ab æterno, id enim quod fuit ante, aliud ab æterno esse non posse ostendi Controv. 13. Punct. 1. Respondeo rem fieri ex nihilo non esse fieri ex negatione sui, sed fieri nullo præsupposito subiecto, ad quod non requiritur præcessisse prius tempore negationem, nihil enim vetat ab æterno existere actionem nullum subiectum respicientem.

6 Obiic. secundò: Si Deus ab æterno creaturam aliquam produxisset, non posset illam per æternitatem destruere, implicat enim aliquid ab æterno existere, & non durare per æternitatem. Consequens est absurdum, quia Deus liberè in quocumque instanti creaturam conservat, & in quocumque potest illam corrumpere: ergo antecedens est falsum. Vigetur, illa creatura non posset corrumpi per æternitatem: ut probatum est, quia per æternitatem erat necessariò duratura: insuper posset corrumpi, quia omnis creatura ex se est corruptibilis, & potest in quocumque instanti deficere: ergo creatura illa posset per æternitatem corrumpi, & non posset corrumpi. Respondeo ex suppositione quod Deus creaturam ab æterno creaverit non posse non per æternitatem illam conservare, quod enim ab æterno existit non potest ab æterno non existere, ac proinde negatio illius, quod ab æterno est, in tempore debet incipere, quod præcessit æternitas, in qua fuit res, cuius in tempore negatio incipit, vel quæ in tempore corrumpitur. Hoc autem nullum est absurdum, neque aliquam necessitatem antecedentem ad decretum liberum Dei arguit in Deo conservandam creaturam, quia necessitas illa non est absoluta, sed ex suppositione quod Deus liberè voluit ab æterno creaturam illam producere, quod est idem formaliter, quod velle illam per æternitatem conservare, quia in his, quæ ab æterno producuntur, neque mente diuinà potest fecerit productio à conservatione, quia productio ut distincta à conservatione dicitur primum instans, in quo existit terminus, quod non est in termino ab æterno productum, quia nullum datur instans, quod sit primum sue durationis. Itaque tam ex parte actus, quam ex parte obiecti est idem decernere Deum creaturam ab æterno producere, & decernere per æternitatem conservare illam, & sicuti nullus dicit esse contra libertatem Dei non posse per æternitatem creaturam corrumpere, quam decrevisset per æternitatem conservare, ita non est contra libertatem Dei non posse per æternitatem corrumpere creaturam quam decrevit per æternitatem producere, quia, ut dicebam, idem est decernere creaturam ab æterno producere, & decernere illam per æternitatem conservare. Ad confirmationem respondeo creaturam ab æterno productam intrinsecè esse corruptibilem, & in quocumque instanti ex natura rei posse corrumpi, etiam si non possit per æternitatem non durare, eo ipso quod fuerit ab æterno producta, quia ante quodlibet instans in quo illius corruptio esse contingat præcessit æternitas, in qua res illa potuit per æternitatem durare, & in qua extrinsecè est incorruptibilis consequenter, seu ex suppositione sicut lux conservata in hoc instanti non potest in illo corrumpi ex suppositione, quod sit conservata in hoc instanti, quod non est rem esse intrinsecè incorruptibilem, sed tantum extrinsecè, & ex suppositione, sicuti non est rem esse intrinsecè incorruptibilem non posse in hoc instanti corrumpi ex suppositione quod in illo conservetur, vel producat.

7 Obiic. tertio: Si Deus ab æterno crearet ignem & simul cum illo crearet stupam applicatam, stupam non posset ab æterno corrumpi propter rationem dictam præcedenti argumento: ergo corrumpetur in tempore: insuper ignis cum esset agens necessarium illam corrumpere, ut primum posset: suppono ergo illam corrumpere in instanti A: tunc ignis corrumpisset stupam in primo instanti, quo posset propter rationem dictam, & non illam corrumpere in primo instanti, quo posset, quæ sunt contradictoria. Respondeo ignem non comburiturum stupam in primo instanti, in quo posset, non quia posset in aliquo instanti illam comburere, & actionem subtraheret, sed quia nullum daretur instans, in quo primo posset stupam comburere, ante quodlibet enim daretur aliud, in quo prius posset stupam comburi. Vnde claritatis gratià negandum est suppositum illius propositionis: ignis combureret stupam primo instanti, quo posset, non enim datur tale instans, neque posset assignari à Deo; similiter dicendum est contra Ariagam Deum non posse decernere ab æterno producere creaturam in

tempore, cum primum posset in tempore, quia hoc esset decernere creaturam producere in instanti, quod non est, nullum enim est instans primum, in quo effectus possit produci à Deo, ita ut non poterit in alio præcedenti produci.

Sed inquires, in quo instanti ignis stupam combureret, combustio enim eo ipso, quod sit futura, est futura in aliquo instanti determinato. Attente subtilem solutionem accipe: eo ipso quod Deus decernat stupam ab æterno producere, decernit independentem à quocumque contrario exigente stupam corruptionem, stupam per æternitatem conservare, quæ æternitas à parte antea terminum non habet, neque recipit magis, aut minus, bene tamen à parte post, quia à parte post est finita, & terminum habet duratio, quæ à parte antea dicitur æternitas. Hic autem terminus potest esse aliquid ex finitis instantibus successivis, quæ Deus ab æterno cognovit postea futura, non tamen debet esse potius hoc quam illud, quia res æterna à parte antea potest hoc vel illo instanti finiri: debet ergo Deus, qui effectum ab æterno producere decernit, si non decernit illum in æternum à parte post conservare, decernere conservare illum independentem à quocumque contrario exigente illius conservationem vigere ad certum, & determinatum instans, quod ipse maluerit. Suppono ergo Deum decrevisse stupam ab æterno productam conservare independentem ab exigentia contrarii vigere ad instans B: tunc stupam corrumpetur in instanti C, quia in præcedentibus ex vi decreti, quo Deus illam decreverat ab æterno vigere ad instans B, conservare, stupam illam corrumpi non poterat. Quod si Deus per decretum, quo decrevit stupam ab æterno producere decrevisset illam conservare independentem ab omni alia entitate vigere ad instans C: tunc combureretur in instanti D: semper enim stupam combureretur in instanti immediato à parte post terminatio æternitatis, per quam Deus decreverat conservare stupam, etiam si naturales causæ illius corruptionem exigerent. In hoc sensu verum existimo ignem comburiturum stupam in instanti, quo primum posset, non absolute, & antecederet, quia hoc non datur, sed ex suppositione decreti, quo Deus voluit stupam ab æterno producere, quod decretum imbibit voluntatem conservandi creaturam illam independentem ab omni contrario, vigere ad determinatum instans, si non est decretum, quo Deus velit creaturam à parte antea, & à parte post perpetuo durare.

Obiic. quarto. Æternitas est propria Dei: ergo non potest convenire creaturæ. Respondeo æternitatem intrinsecam ex vi cuius antecederet ad quodcumque decretum, & existentiam rei repugnat ab æterno, & in æternum non existere, esse propriam Dei, quæ non potest convenire creaturæ, quæ in quacumque duratione existit dependenter à Deo: æternitatem verò extrinsecam, & accidentalem, ex vi cuius ita existit aliquid ens ab æterno, ut antecederet potuerit non existere, rectè posse competere creaturæ.

Obiic. quinto. Patres inferebant contra Ariam; Verbum non esse creaturam ex eo quod fuerit ab æterno: ergo esse ab æterno est contra rationem creaturæ, alias inefficax esset Patrum argumentatio. Respondeo: Patres arguere ad hominem contra Ariam, qui admittebat nullam creaturam fuisse ab æterno, quo admissio efficax est illorum argumentatio, quod si aliquando innuant æternitatem esse propriam Dei, quæ non potest creaturæ cōpetere, loquuntur de æternitate per essentiam argumento præcedenti explicatam. Multi impugnant existentiam creaturæ permanentis ab æterno ex duratione illius, quæ esset successiva, & infinita, contra quam sunt omnia argumenta, quæ puncto venturo expendam contra successuorum naturam, sed hæc argumenta in mea sententia, quæ non admittit durationes superadditas locum non habent, & de illis iudicium feram punct. 3. ubi contra motum ab æterno fluentem illa instituiam.

PUNCTUM II.

An generationum series potuerit esse ab æterno.

Non est questio an subito, vel ab æterno potuerit esse infiniti homines geniti, in qua difficultate due continentur: An repugnet infinita multitudo, & an repugnet entitas ab æterno existens: utraque iam definita, prior Controv.

Controuers. 14. Punct. 4. ubi dixi non repugnare infinitam multitudinem; posterior Punct. precedenti, ubi probavi non repugnare creaturam permanentem ab aeterno existere, ex quibus constat non repugnare modo hic infinitos homines gigni, aut ab aeterno genitos existere. Tractanda est modo questio an possit dari infinita series hominum qui successiue gignantur immediate vnus post alium, ita vt ab aeterno series illa generationum processerit, & adhuc his terminis propoſita difficultas maiori diuisione explicanda est. Potest inquiri an hi homines successiue geniti possint omnes procedere ab vno principio, videlicet à Deo omnes & singulos producente. Et potest inquiri an hi homines possint procedere per naturalem propagationem suo ordine deriuatam per atauos, abauos, proauos, patres, & filios. In priori sensu continet difficultatem, quam continent successiua ab aeterno existentia, & eodem modo definiendum est an possint infiniti homines successiue produci à Deo, & an possint ab aeterno fluere infinitae partes motus, de quo Puncto sequenti: in praesenti ergo tractanda est difficultas tantum in posteriori sensu, an videlicet ab aeterno possint infiniti homines successiue procedere per naturalem propagationem vnus ab alio.

2 Generationes ab aeterno procedentes per naturalem propagationem non repugnare tumentur Greg. Gabr. Okam & Caietan. apud P. Rubium hic quest. 4. Oppositam sententiam tumentur P. Vasquez 1. part. disp. 177. P. Rub. supra PP. Conimbr. quest. 7. P. Hurtad. disp. 18. sect. 2. P. Arriaga disp. 17. sect. 1. Ratio est facilis: in illa hominum serie necessarium deueniendum est ad vnum hominem, qui immediate tantum procedat à Deo, quia non possunt omnes non procedere ab vna prima causa, à qua tota illa series tanquam à principio deriuatur. Insuper homo immediate ab illo genitus, non fuisse genus, neque existens ab aeterno, quia habuit progenitorem prius tempore existentem, nihil autem, quod est ab aeterno habet aliud tempore praecedens, neque prius illo, quia ante aeternitatem nihil est. Vel ergo inter productionem primi hominis producti à Deo, & inter generationem alius ab hoc geniti intercessit aeternitas, vel finitum tempus: si aeternitas: ergo series illa hominum fuit interrupta per aeternitatem, & tantum homo productus à Deo ab aeterno existit. Si tantum intercessit tempus finitum: ergo primus homo tantum praecessit secundum in duratione finita: sed secundus non fuit ab aeterno: ergo neque prior, qui duratio finita addita durationi finitae non facit durationem infinitam.

3 Argumenta alia, quae pro eadem sententia adducuntur solida non sunt. Sic argunt multi recentiores ex P. Vasquez, & ex P. Rubio: Homo non potest alium hominem producere secundum se totum: ergo saltem materia est ab alio, sed materia praesupponitur cuilibet homini: ergo materia ab alio, seu connotans aliud principium est prior tota collectione hominum: ergo Deus supponitur vt connotatus à materia ante totam collectionem hominum: ergo productio materiae est prima omnium productionum, & prior omnibus generationibus hominum: ergo generationes hominum non potuerunt esse ab aeterno. Non percipio vim illationis: concedo Deum supponi connotatum à materia ad omnium hominum generationes, & productionem materiae priorem esse tota collectione hominum prioritate naturae, ex qua prioritate non sequitur generationes hominum non fuisse ab aeterno, sicuti ex eo quod omnis causa sit prior naturae effectui non sequitur effectum posteriore naturae non posse esse ab aeterno coexistentem causae: sic posset contingere in generationibus, quarum collectio posterior naturae productioni materiae posset esse ab aeterno simul cum materia ratione diuersarum generationum successiue fluentium, si ex alio capite generationes ab aeterno repugnantiam non habeant, haec enim non oritur ex eo quod debeat dari aliqua generatio, seu productio prior naturae reliquis omnibus, sed ex eo quod debeat dari vna quae sit prior tempore reliquis aliis, quam dari non infertur ex eo, quod productio materiae sit prior naturae reliquis omnibus generationibus.

4 Confirmare intendunt eandem conclusionem. Haec generationes ordine naturae factae diuifim & collectiue sumptae supponerent alterationem, & reliquas dispositiones prius tempore existentes: ergo haec generationes ab aeterno non sunt, nam quod aliud prius tempore supponit, ab aeterno esse nequit. Difficultas haec non specialiter insinuitur de generationibus quatenus habent hunc, vel illum

modum procedendi à suis principiis, neque generationes hominum adducuntur in disputatione, quia specialiter de illis procedat, sed exemplum generationum hominum fuit adductum, sicuti possit in aliis quibuscumque generationibus substantialibus, vel accidentalibus adduci, quae dispositiones aliquas supponunt, quapropter si specialem aliquam difficultatem haberet argumentum ratione dispositionum, quae prius tempore supponerentur ad generationes hominum, ad praesentem questionem non spectarent, in qua inquirimus an possint infinitae generationes ab aeterno fluere cum dependentia vnus ab alia, quia haec procederet à termino genito per generationem antecedentem, & antecedens à termino genito per aliam praecedentem, & sic in infinitum, quae difficultas tractanda est independenter à quibuscumque dispositionibus praerequisitis, vt etiam in generationibus accidentalibus locum inueniat. Neque admissis dispositionibus praecedentibus generationes hominum adhuc in his conuincit hoc argumentum non posse ab aeterno procedere. Quia etsi quaelibet generatio particulariter sumpta supponat dispositiones tempore praecedentes ipsam generationem, tota tamen generationum collectio non supponit dispositiones tempore praecedentes, quia non infertur ex eo, quod quaelibet generatio supponat prius tempore dispositiones, collectionem illas supponere, neque aliud est caput, ex quo possit deduci totam collectionem dispositionum supponere dispositiones prius tempore existentes, nisi quia quaelibet generatio particulariter sumpta illas supponit: ex hoc autem non deduci sic probo. Haec est vera propositio in sententia Aristotelis: *Post quamlibet diuisionem in partes quantumvis minimas possibilis est alia.* Et in sententia eiusdem Philosophi ex illo antecedenti deduci non potest: *ergo post omnes diuisiones huius continui possibilis est alia.* Similiter haec est vera propositio: *quolibet numerus finitus habet alium finitum numerum excedentem*, & haec non est recta illatio: ergo omnes numeri collectiue sumpti habent numerum excedentem. Eodem modo haec est vera propositio: *quolibet species seorsim sumpta ex omnibus possibilibus habet aliam perfectiorem se, & haec consequentia est inepta: ergo tota collectio specierum habet aliam speciem perfectiorem: ergo eodem modo haec erit mala consequentia, quaelibet generatio habet dispositiones tempore praecedentes: ergo tota collectio generationum habet dispositiones tempore praecedentes, maxime cum ad collectionem vt collectio est formaliter, nullae dentur dispositiones, sed tantum ad singulas generationes seorsim sumptas. Aliae rationes minoris momenti pro eadem conclusione adduci solent, quam tantum efficaciter probat ratio primo loco adducta.*

PUNCTVM III.

An possit dari motus, tempus, aliudve successiuum ens ab aeterno existens.

1 **Q**ui negant posse infinitum actu adhuc successiue produci, negabunt consequenter, posse dari motum, tempus, aliudve successiuum ens ab aeterno fluens. Sed specialius de hac questione disputantes id negant Durand. in 2 distinct. 1. quest. 2. art. 3. Sotus lib. 3. Physic. quest. 3. P. Soar. in Metaphysic. disput. 20. sect. 6. num. 13. P. Val. tom. 1. disput. 3. noster Tolet. lib. 8. Physic. quest. 2. P. Rub. hic quest. 3. P. Hurtad. disput. 18. sect. 2. & 3. Motum, & aliud quoduis ens successiuum ab aeterno existens non repugnare. Defendunt D. Thom. de potentia, quest. 3. art. 14. in 2. distinct. 1. quest. 1. art. 3. 2. contra Gentes, cap. 58. P. Vasq. 1. part. disput. 177. P. Pererius lib. 15. cap. 13. P. Arriaga. disp. 17. sect. 2. Plures Thomistae, & Nominales ferè omnes apud P. Rubium supra.

2 Sentio motum aliudve positium ens ab aeterno existere repugnantiam non inuoluere. Solida conclusionis probatio erit argumentorum solutio, quae contra illam adducunt oppositae sententiae propugnatores. Argumenta propono, & diluo.

3 Obiiciunt primò recentiores, inconsequenter concedi motum ab aeterno, & negari infinitas generationes ab homine vno per naturalem propagationem descendentes, quia partes omnes motus proueniunt ab vno subiecto, ab vno Angelo calos mouentes, & ab vno Deo primo motore, quae